

Motion till riksdagen 2013/14:So501

av **Elin Lundgren (S)**

EU:s alkoholstrategi

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anføres i motionen om en revidering av EU:s alkoholstrategi.

Motivering

Sverige har sedan början av sitt medlemskap haft en ledande roll i EU gällande alkoholpolitik och dess hälso- och samhällsaspekter. Under Sveriges ordförandeskap i EU år 2001 antogs de rådsslutsatser som lade grunden till EU:s första alkoholstrategi för åren 2006–2012. I samband med Sveriges ordförandeskap år 2009 släpptes även en framstegsrapport om implementering av strategin. År 2012 skulle ett beslut ha tagits om en revidering av alkoholstrategin men fördröjs av EU-kommissionen. Det är viktigt att Sverige fortsätter att vara en drivande kraft i revideringen och i arbetet för en ny strategi.

EU:s alkoholstrategi är ett policydokument men har ändå haft klart positiva effekter på medlemsstaternas alkoholpolitik. De flesta medlemsstaterna har nu antagit en skriftlig alkoholpolicy, infört en åldersgräns för att köpa och dricka alkohol samt lagstiftat om en lägre promillegräns vid bilkörning. Alkoholstrategin är som resultat viktig för alkoholpolitiken i Europa och för att motverka de största policyskillnaderna i medlemsstaterna. Sverige bör därför vara pådrivande mot EU-kommissionen för att nästa strategi nu ska skärpas ytterligare. Flera medlemsstater och civilsamhället har efterfrågat en stärkt och reviderad alkoholstrategi. EU-kommissionen dröjer med att ta i frågan och menar att den gamla alkoholstrategin fortsätter att gälla fastän den gick ut år 2012. Den nuvarande alkoholstrategin trädde i kraft år 2006 då exempelvis alkoholreklam på sociala medier inte var ett problem. Strategin måste därför revideras för att följa med i utvecklingen och bli effektiv i att minska alkoholskadorna.

Fel! Okänt namn på

Medlemsstaterna bör dock ha utrymme att själva utforma en effektiv nationell alkoholpolitik, utan att denna står i strid med EU:s regler om den inre marknaden. Exempelvis bör medlemsstaterna själva få besluta om införselkvoter av alkohol för att dessa inte ska undergräva den nationella alkoholpolitiken.

En skärpt europeisk alkoholpolitik med folkhälsa i fokus är av stor vikt då alkoholskador är ett enormt problem i Europa. EU:s befolkning står för den högsta alkoholkonsumtionen i världen, vilket också resulterar i omfattande alkoholskador, kriminalitet och död. Exempelvis dör varje år 115 000 personer av alkoholrelaterade orsaker inom EU och 25 procent av alla dödsfall för unga män i Europa är alkoholrelaterade. De mätbara kostnaderna för alkoholbruket i EU uppmättes år 2003 till 125 miljarder euro. WHO:s nyligen antagna handlingsplan mot skadligt alkoholintag i Europa framhåller också behovet av att arbeta mer aktivt mot alkoholrelaterade skador. WHO:s handlingsplan är mer långtgående och detaljerad än EU:s alkoholstrategi, vilket bör influera omarbetningen av EU:s strategi.

Eftersom alkohol är en viktig del av många EU-länders ekonomi är även affärsintressena stora för att upprätthålla den gällande alkoholkulturen i Europa. Alkoholindustrin har därav en stor inverkan på den europeiska alkoholpolitiken, inte minst genom en stark lobbyingverksamhet. Det är därför av stor vikt att alkoholens folkhälsoaspekter och faktiska socioekonomiska kostnader lyfts fram som motvikt till alkoholindustrins krav.

Därför är det viktigt att den svenska regeringen driver frågan om revidering av EU:s alkoholstrategi för att en ny och skärpt alkoholstrategi ska antas från år 2014.

Stockholm den 27 september 2013

Elin Lundgren (S)